

Eke István

Késő vaskori település Nagyrécse határában

A lelőhely régészeti kutatása

Az M7-es autópálya építése kapcsán került sor a 724 kódszámú Nagyrécse–Sárszegi-patak Kelet nevű régészeti lelőhely próbafeltáráására. Az ásatás során derült ki, hogy a régészeti lelőhely csak kis mértékben érintett az autópálya nyomvonalával, ezt a területet feltártuk.

A régészeti lelőhely Zala megyében, Nagyrécse keleti határában, a Sárszegi-patak keleti partján egy észak-déli dombhát délnyugati részén terül el (1. kép). A 2003-ban végzett terepbejárás során, a helyszínen őskori, valamint zömmel Árpád- és késő középkori kerámiatöredékeket gyűjtöttek (KVASSAY–HORVÁTH–SZÁRAZ–FRANKOVICS 2004).

A próbafeltáráására 2005. július 25. – 2005. augusztus 03. között került sor Tokai Zita Mária vezetésével.¹ Az autópálya nyomvonalának DK-i részén, alacsony, alig kiemelkedő területen egy földbemélyített ház, valamint az egyik kutatóárokban egy őskori kerámiát tartalmazó gödör került elő. Jelen dolgozatban a kelta házzal és az előkerült kelta leletekkel foglalkozom.

Objektumleírás

1. objektum:

Kelta ház (2. kép 1–2.) Méretek: H: 388 cm, Sz: 270 cm, M: 54 cm

Közel északkelet-délnyugati tájolású lekerekített sarkú téglalap alakú, függőleges oldalú, lejárt padlójú földbemélyített ház. A ház tetőszerkezetét tartó ágasfák a ház hossz tengelyében a ház rövidebb oldalának közepén helyezkedtek el. Az északkeleti oldalon megújításra utal a két egymás mellé ázott cölöplyuk, illetve a ház közepén is meg tudunk figyelni egy oszlophelyet. A ház középső részén tűzhely nyomait találtuk.

A épület északkeleti és északnyugati sarkában félköríves padkát alakítottak ki, valamint a déli oldalon is végigfut egy kb. 40 cm széles padka,

amelyet a ház délnyugati sarkába ázott, méhkas átmetszetű gödör szakít meg. A ház északnyugati és északkeleti részén a padkák előtt két kisebb (kb. 70 cm átmérőjű) gödör volt. (2–3. objektumok).

A feltárt leletanyag zömét kerámiatöredékek adják, emellett állatcsont, kevés patics és kő, egy rossz állapotú vastárgy töredéke és egy szapropelit karperec töredéke került napvilágra. Az objektum környékén húzott többi kutatóárok negatív volt.

Leletanyag leírása:²

1. Tál peremtöredéke: Korongolt, szürke, jól iszapolt homokkal és kevés grafittal soványított peremtöredék. A vállon enyhén kiemelkedő borda. nyaka alatt átfűrt. Méretek: Pá.: 32,4 cm, Szé.: 5,4 cm, Ma.: 5,8 cm, V.: 0,9 cm. (III. tábla 1).

2. Tál peremtöredéke: Korongolt, sötétszürke, szürke törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított peremtöredék. Vállán vastag, vízszintesen bekarcolt vonal díszíti. Méretek: Pá.: 28,8 cm, Szé.: 11,2 cm, Ma.: 9,8 cm, V.: 1,0 cm. (III. tábla 2).

3. Tál peremtöredéke: Korongolt, szürkésbarna színű, barna törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított peremtöredék. A perem belülré visszahajtott, belső része profilált. Méretek: Pá.: 35,6 cm, Szé.: 8,0 cm, Ma.: 5,7 cm, V.: 0,5 cm. (III. tábla 3).

4. Tál peremtöredéke: Korongolt, szürkésbarna színű, szürke törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított peremtöredék. A perem alja vízszintesen bekarcolt vonallal díszített. Méretek: Pá.: 31,4 cm, Szé.: 10,2 cm, Ma.: 7,5 cm, V.: 0,7 cm. (III. tábla 4).

5. Tál peremtöredéke: Korongolt, sötétszürke színű, vörösbarna törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított peremtöredék. a perem belső oldala profilált. Méretek: Pá.: 29,8 cm, Szé.: 4,4 cm, Ma.: 4,2 cm, V.: 0,6 cm. (III. tábla 5).

6. Tál peremtöredéke: Korongolt, fekete színű, felfényezett felületű, vörösbarna törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított peremtöredék. A perem alja bekarcolt vonallal díszített. Méretek: Pá.: 32,6 cm,

Szé.: 5,3 cm, Ma.: 6,4 cm, V.: 0,8 cm. (III. tábla 6).

7. Tál peremtöredéke: Korongolt, fekete színű, vörösbarna törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított peremtöredék. A tál belső oldalán két párhuzamosan bekarcolt vonal fut körbe. Méretek: Pá.: 21,2 cm, Szé.: 6,5 cm, Ma.: 4,4 cm, V.: 0,7 cm. (III. tábla 7).

8. Fazék peremtöredéke: korongolt, fekete felfényezett felületű, vörösbarna törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított peremtöredék. A vállon vékony bekarcolt vonal fut körbe. Méretek: Pá.: 22,6 cm, Szé.: 13,8 cm, Ma.: 3 cm, V.: 0,3 cm. (III. tábla 8).

9. Fazék peremtöredéke: Korongolt, barna színű, vörös törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított nagyméretű fazék enyhén kihajló peremtöredéke. Méretek: Pá.: 28,6 cm, Szé.: 8,8 cm, Ma.: 4,6 cm, V.: 0,8 cm. (III. tábla 9).

10. Fazék peremtöredéke: Korongolt, barna színű, apró kavicszal és kevés grafitall soványított peremtöredék. A vállon vékony borda fut körbe. Méretek: Pá.: 19,6 cm, Szé.: 4,3 cm, Ma.: 4,5 cm, V.: 0,4 cm. (III. tábla 10).

11. Korsó peremtöredéke: Korongolt, barna színű, jól iszapolt homokkal soványított enyhén kihajlított peremtöredék. Méretek: Pá.: 18 cm, Szé.: 5,4 cm, Ma.: 2,4 cm, V.: 0,6 cm. (V. tábla 11).

12. Csupor peremtöredéke: Korongolt, fekete színű, felfényezett felületű, barna törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított peremtöredék. Méretek: Pá.: 10,8 cm, Szé.: 3,4 cm, Ma.: 2,4 cm, V.: 0,4 cm. (III. tábla 12).

13. Korsó oldaltöredéke: Korongolt, vörösbarna színű, szürke törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított, edény oldaltöredéke, oldalán két párhuzamos árkolás fut körbe. Méretek: Szé.: 9,7 cm, Ma.: 5,3 cm, V.: 0,5 cm. (IV. tábla 1).

14. Csupor oldaltöredéke: Korongolt, kívül sötétszürke, belül szürke színű, vörösbarna és szürke törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított, oldaltöredék. Hasvonalban erősen megtörik. Méretek: Szé.: 6,4 cm, Ma.: 6, cm, V.: 0,6 cm. (IV. tábla 2).

15. Edény oldaltöredéke: Korongolt, sötétszürke színű, szürkésbarna törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított edény oldaltöredéke. Méretek: Szé.: 5,1 cm, Ma.: 4,0 cm, V.: 0,5 cm. (IV. tábla 3).

16. Edény oldaltöredéke: Korongolt, kívül barna, belül sötétszürke színű, vörösbarna törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított edény S-profilú oldaltöredéke. Méretek: Szé.: 5,5 cm, Ma.: 4,9 cm, V.: 0,7 cm. (IV. tábla 4).

17. Tál oldaltöredéke: Korongolt, Sötétszürke színű, szürke törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított tál oldaltöredéke. A has vonalában erősen megtörik, a hasvonal fölött bekarcolt vonal díszíti. Méretek: Szé.: 4,8 cm, Ma.: 3,8 cm, V.: 0,6 cm. (IV. tábla 5).

18. Fazék oldaltöredéke: Korongolt, kívül fekete, belül sötétszürke, barna és sötétszürke törésfelületű, jól

iszapolt homokkal soványított edény fésűs díszű oldaltöredéke. Méretek: Szé.: 4,0 cm, Ma.: 2,5 cm, V.: 0,6 cm. (IV. tábla 6).

19. Csupor oldaltöredéke: Korongolt, Fekete színű, vörösbarna törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított oldaltöredék. Hasvonalban erősen megtört. Méretek: Szé.: 5,6 cm, Ma.: 6,4 cm, V.: 0,4 cm. (V. tábla 7).

20. Aljtöredék: Korongolt, Sötétszürke színű, szürke törésfelületű, homokkal soványított, nagyméretű edény lapos aljtöredéke. Méretek: Aljá.: 8,5 cm, Szé.: 11,6 cm, Ma.: 3,3 cm, V.: 0,7 cm. (IV. tábla 8).

21. Aljtöredék: Korongolt, vörösbarna színű, szürke törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított edény lapos aljtöredéke. Az alsó részén három párhuzamos vízszintes vonal díszíti. Méretek: Aljá.: 8,4 cm, Szé.: 8,1 cm, Ma.: 4,1 cm, V.: 0,7 cm. (IV. tábla 9).

22. Aljtöredék: Korongolt, kívül sötétszürke, belül vörösbarna, vörösbarna törésfelületű, homokkal soványított edény aljtöredéke. Méretek: Aljá.: 15,0 cm, Szé.: 10,2 cm, Ma.: 5,9 cm, V.: 0,8 cm. (IV. tábla 10).

23. Aljtöredék: korongolt, sötétszürke színű, vörösbarna törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított edény aljtöredéke. Méretek: Aljá.: 16,1 cm, Szé.: 8,7 cm, Ma.: 2,1 cm, V.: 0,6 cm. (IV. tábla 11).

24. Aljtöredék: Korongolt, kívül szürke, belül sötétszürke, szürke törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított lapos aljtöredék. Méretek: Aljá.: 8,5 cm, Szé.: 10,6 cm, Ma.: 2,7 cm, V.: 0,4 cm. (IV. tábla 12).

25. Aljtöredék. Korongolt, fekete színű, sötétszürke, vörösbarna törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított omphalosos aljtöredék. A felülete erősen kopott, lepattogzott. Méretek: Aljá.: 9,8 cm, Szé.: 7,8 cm, Ma.: 4,8 cm, V.: 0,7 cm. (IV. tábla 13).

26. Aljtöredék: Korongolt, szürkésbarna színű, szürke törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított edény talpgyűrűs aljtöredéke. Méretek: Aljá.: 15,1 cm, Szé.: 13,4 cm, Ma.: 2,6 cm, V.: 1,0 cm. (IV. tábla 14).

27. Grafitos fazék peremtöredéke: Korongolt, fekete, felfényezett felületű, jól iszapolt homokkal és grafitall soványított peremtöredék. A vállon vízszintesen egy sorban benyomott oválisokból álló díszítés fut körbe, oldalán fésűs díszítésű. Méretek: Pá.: 26,2 cm, Szé.: 9,5 cm, Ma.: 6,2 cm, V.: 0,6 cm. (V. tábla 1).

28. Grafitos fazék peremtöredéke: Korongolt, sötétszürke színű, jól iszapolt homokkal és grafitall soványított peremtöredék. Méretek: Pá.: 23,4 cm, Szé.: 4,7 cm, Ma.: 3,4 cm, V.: 0,4 cm. (V. tábla 2).

29. Grafitos fazék oldaltöredéke: Korongolt, fekete színű, jól iszapolt homokkal és grafitall soványított fazék fésűs díszű oldaltöredéke. Méretek: Szé.: 11,5 cm, Ma.: 8,4 cm, V.: 0,6 cm. (V. tábla 3).

30. Grafitos fazék oldaltöredéke: Korongolt, fekete színű, jól iszapolt homokkal és grafitall soványított

grafitos fazék erősen kopott fésűs díszű oldaltöredéke. Méretek: Szé.: 5,0 cm, Ma.: 5,7 cm, V.: 0,5 cm. (V. tábla 4).

31. Grafitos fazék aljtöredéke: Korongolt, fekete színű, jól iszapolt homokkal és grafittal soványított fésűs díszítésű fazék aljtöredéke. Méretek: Aljá.: 10,4 cm, Szé.: 2,5 cm, Ma.: 2,8 cm, V.: 0,9 cm. (V. tábla 5).

32. Karperec töredéke: Sötétszürke, fekete színű lignit-ből (szapropelit) készült díszítetlen karperec töredéke, egyik oldalán laposra csiszolt, másik oldala ívelt. Átm.: 6,2 cm, V.: 0,5 cm (V. tábla 6).

2. objektum – gödör

Méretek: H: 62 cm, Sz: 62 cm, M: 28 cm

1. objektum ÉNy-i negyedében elhelyezkedő kisebb, sötétszürke, erősen faszenes, paticsos, betöltésű, gödör.

Fazék peremtöredéke: Korongolt, kívül fekete, belül sötétszürke színű, vörösesbarna törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított peremtöredék. Méretek: Pá.: 18,8 cm, Szé.: 5,8 cm, Ma.: 4,0 cm, V.: 0,5 cm. (V. tábla 7).

Csupor oldaltöredéke: Korongolt, fekete színű, felfényezett felületű, vörösesbarna és sötétszürke törésfelületű, jól iszapolt homokkal soványított oldaltöredék. A hasvonalán két bepecsételt pontkörrel díszített. Méretek: Szé.: 4,0 cm, Ma.: 5,7 cm, V.: 0,6 cm. (V. tábla 8).

3. objektum – gödör

Méretek: H: 66 cm, Sz: 70 cm, M: 26 cm

1. objektum ÉK-i negyedében elhelyezkedő kisebb, sötétszürke, erősen faszenes, paticsos betöltésű gödör

A településszerkezet

A 724 Nagyrécse–Sárszegi-patak Kelet nevű régészeti lelőhelyen feltárt kelta ház egy, a korszakban jellemző, késő vaskori majorság része. A településnek csak egy kis részét tárhattuk fel, így a településszerkezetre vonatkozóan nem vonhatók le következtetések, de feltételezhetjük a késő vaskori telepekre jellemző szórt szerkezetet.

A késő vaskorban a kelta telepek egy részére jellemző volt, hogy igen kis kiterjedésűek, és rövid ideig voltak lakottak (MARÁZ 1973, 55). A kelta oppidumok mellett egész Európában megtalálhatók az 1-2 házból álló tanyaszerű lakóhelyek. Ezekről a majorságokról Ceasar: Commentarii De Bello Gallico című művében többször is említést tesz (idézi MARÁZ 1973, 59. 72. lábjegyzet).

Az objektumok kevés száma, és szórt elhelyezkedése a Zala megyében feltárt késő vaskori telepekre is jellemzőnek mondható.

A házakra jellemző, hogy lekerekített téglalap alakúak, hossz tengelyük kelet-nyugati irányú. Az 1. ház keleti és nyugati fala mellett, közepén egy-egy cölöplyukat találtak, ahol a tetőszerkezetet tartó ágasfák voltak. A házból előkerült tapasztás darabok lenyomatai is sövényfalú házra utalnak.

Ez a háztípus a La Tène korban általánosan elterjedt volt a Kárpát-medencében: Zala megyében 14 ilyen házat tudtak megfigyelni (HORVÁTH 1987, 69–74. HORVÁTH 1978 11–19); a Tiszántúlon Csongrád–Vidre szigeten (GOLDMAN 1971, 53–61.), Csanytelek–Palén (A. PÁL 1994. 229–237.), Szelevényben (CSEH 1999. 172); a Dunántúl északi részén, Lébényben (PUSZTAI 1967. 5–11.), Budaörsön (OTTOMÁNYI 2005. 75.). Újabban az M7 autópálya építését megelőző régészeti feltárások is több hasonló kelta települést hoztak felszínre. Somogy megyében Balatonkeresztúr–Réti-dűlő (FÁBIÁN 2004), Balatonlelle–Kenderföld (MARTON–SERLEGI 2004) lelőhelyeken tártak fel kelta településeket. Zala megyében Sormás–Mántai-dűlő (STRAUB 2004), Nagykanizsa–Palin-Szociális otthon, (EKE 2005) lelőhelyeken kerültek napvilágra hasonló kelta házak.

Ezekre a házakra közösen jellemző, hogy lekerekített téglalap alakúak, általában kelet-nyugati hossz tengelyük van, a két rövidebb oldal közepén egy-egy cölöplyukkal, gyakran lesározott vagy döngölt padlójúak. Több esetben is tűzhelyet, vagy tüzelésnyomot tudtak megfigyelni ezekben az épületekben, hasonlóan az 1. házhoz. Ezek a házak tapasztott sövényfalú, nyeregtetős házak lehettek, a tetőt szalmából építették (PUSZTAI 1967, 4. ábra).

Az eddig feltárt és közzétett késő vaskori településekre közösen jellemző, hogy minden esetben vízparton helyezkednek el, és közvetlenül a vízzel határos lejtőket, teraszokat választják az épületek helyéül (HORVÁTH L. 1978. 19). Ez hasonlóképpen volt a nagyrécsei földbe mélyített ház esetében is.

A leletanyag értékelése

A 724 Nagyrécse–Sárszegi-patak Kelet régészeti lelőhelyen előkerült késő vaskori leletanyag két nagy csoportra osztható. Az első csoportot a jó minőségű, korongolt tálak perem- és oldaltöredékei, korsók, nagy méretű edények töredékei jelentik. A másik csoportot a fésűs díszítésű fazekak grafittal soványított töredékei alkotják. A lelőhelyen előkerült szapropelit karperec a pontosabb datálást nem segíti elő, így a kormeghatározást csak a kerámiaanyag alapján lehet megtenni. A leletanyag ugyan töredékes, és kiegészíthető edény nem került elő, keletkezésük azonban lehetséges.

A leletek keltezését a tálak alapján lehet legpontosabban megtenni, mert a „La Tène kerámia körében ez a legjobb szétválasztható edényforma, egyes típusait a fibulákhoz hasonló pontossággal lehet datálni.” (HUNYADY 1944, 127).

A négy legjobban megmaradt táltöredékre (III. tábla 2, 4, 6, 7) jellemző, hogy a legnagyobb szélességüket a has vonalában érik el, enyhén S profilúak, enyhe törésűek. A párhuzamait megtaláljuk a Kárpát-medencei és morvaországi leletanyagban. Ezek a tálaknak Hunyady 6 formájával azonosíthatók, és LT C1–C2 közös formának tartja (HUNYADY 1944, 130; 14. kép 6.). Ezeket a tálfarmákat, a morvaországi anyag feldolgozása során Meduna a La Tène leletanyag 4. horizontjába sorolta, bár egyes formák megelé már a 3. horizontban is kimutatható (MEDUNA 1980. 144–145; Abb. 19. 11, 19). A III. tábla 2. képen bemutatott tál párhuzamai a Rezi-rezicséri kelta temető 4. sírjának tálja, (HORVÁTH 1987a. 100, Pl. XVII. 3.), illetve a Kaposvár VBKM lelőhely 1. sírjában talált tál (NÉMETH 1998. 72; II. tábla 9.). Mindkét sír LT C korú. A III. tábla 4 és 7. töredékeknek jó párhuzama a magyarszerdahelyi kelta temető 13. sírjában lelt tál. (HORVÁTH 1979. 16; XII. tábla. 10.), melyet a sírból előkerült fibulák a LT C időszak második felére datálnak. A III. tábla 4. képen bemutatott töredék párhuzama a Rezi-rezicséri temető

24. sírjának tálja (HORVÁTH 1987a. 108. Pl. XXII. 2.), mely szintén LT C korú. A többi táltöredékből a forma pontosan nem kiserkeszthető.

A III. és IV. táblán bemutatott urna alakú edények, csupok kisebb töredékei alapján pontos edényformát nem tudunk meghatározni. A tálak alapján történt datálásnak nem mondanak ellent.

A grafitos fazéktöredékek közül a V. táblán bemutatott darab Hunyady 5. formájával azonosítható. (HUNYADY 1944, 139; 15. kép 5.). Ezt a forma LT C-re keltezhető.

A szaproplit karperecek a LT C időszak jellemzői (HUNYADY 1944, 97.), Morvaországban a LT B2–C2 között, Bajorországban csak a LT C1 időszakig fordul elő (MEDUNA 1980. 118).

Összegzés

A 724. Nagyrécsce – Sárszegi-patak Kelet régészeti lelőhelyen előkerült késő vaskori ház a kerámialeletek alapján a LT C időszakra keltezhető. A település további maradványai a feltárási területen kívül estek. A leletek alapján világos, hogy ez a Nagyrécsce határában feltárt ház egy kelta majorszerű település része lehetett, amely nem különbözik a környékben feltárt hasonló korú telepektől.

Jegyzetek:

- ¹ Ezúton köszönöm neki, hogy a leletanyagot feldolgozásra átadta
² A felsoroltakon kívül több késő vaskori edénytöredék is

előkerült, amelyek a közelebbi kormeghatározást nem teszik lehetővé. Ezek leírásától a dolgozatban eltekintek.

Irodalom:

A. PÁL 1994

A. Pál Gabriella: Kelta ház Csanytelek-Paléről, A kőkortól a középkorig (Tanulmányok Trogmayer Ottó 60. születésnapjára) Szeged, 1994.

CSEH 1999

Cseh János: Késő vaskori települések a Tiszazugban, Jászkunság XLV. 1999. 171–174.

EKE 2005

Eke István: Nagykanizsa-Palín – Szociális otthon. In: Régészeti Kutatások Magyarországon 2004, 249–250.

FÁBIÁN 2004

Fábián Szilvia: Balatonkeresztúr – Réti-dűlő (M7/S-35 lelőhely) In: Az M7-es autópálya Somogy Megyei szakaszának régészeti feltárása (2002–2003). Előzetes jelentés III. 2004. 10–14.

GOLDMAN 1971

Goldman György: Késő La Tène-kori település Csongrád határában. – Spätlatenezeitliche Siedlung in der Stadtumgebung Csongrád, Móra Ferenc Múzeum Évkönyve 1971/2 53–61.

HORVÁTH 1978

Horváth László: Késő vaskori lakóház Nagykanizsán. Zalai Gyűjtemény 8, 1978. 11–22.

HORVÁTH 1979

Horváth László: A magyarszerdahelyi kelta és római temető. Zalai Gyűjtemény 14, 1979.

HORVÁTH 1987

Horváth László: Késő vaskori ház és településtípusok Dél Zalában, Zalai Múzeum 1 (1987) 59–80.

- HORVÁTH 1987a
Horváth László: The surroundings of Keszthely. In: Corpus of Celtic Finds in Hungary I. Transdanubia 1. (Kovács Tibor – Petres Éva – Szabó Miklós (szerk.)) Budapest 1987. 63–178.
- HUNYADY 1944
Hunyady Ilona: Kelták a Kárpát-medencében. DissPann II. 18. Budapest, 1944. Szövegkötet.
- KVASSAY–HORVÁTH–SZÁRAZ–FRANKOVICS 2004
Kvassay Judit – Horváth László – Száraz Csilla – Frankovics Tibor: Nagyrécsé határa. In: Régészeti Kutatások Magyarországon 2003, 258–259.
- MARÁZ 1973
Maráz Borbála: La Tène-kori magányos sírok és kis temetők a Dél-Alföldön. A Békés Megyei Múzeumok Közleményei 2, 1973. 41–59.
- MARTON–SERLEGI 2004.
Balatonlelle – Kenderföld (M7/S-20 lelőhely) In: Az M7-es autópálya Somogy Megyei szakaszának régészeti feltárása (2002–2003). Előzetes jelentés III. 2004. 15–16.
- MEDUNA 1980
Jiří Meduna: Die latenezeitlichen Siedlungen in Mähren, Praha 1980.
- NÉMETH 1998
Németh Gergely Péter: Kelta temetők Somogy megyében. Somogy Megyei Múzeumok Közleményei XIII. 1998.69–90.
- OTTOMÁNYI 2005
Ottományi Katalin: Die spätlatenezeitlich-römische Siedlung von Budaörs, Acta Arch. Hung LVI. 2005. 67–131.
- PUSZTAI 1967
Pusztai Rezső: Késő-vaszkori házak Lébényben, ARRABONA 9. 1967. 5–11.
- STRAUB 2004
Straub Péter: Sormás Mántai dűlő. In: Régészeti Kutatások Magyarországon 2002, 268–269.

Late Iron Age settlement at Nagyrécsé

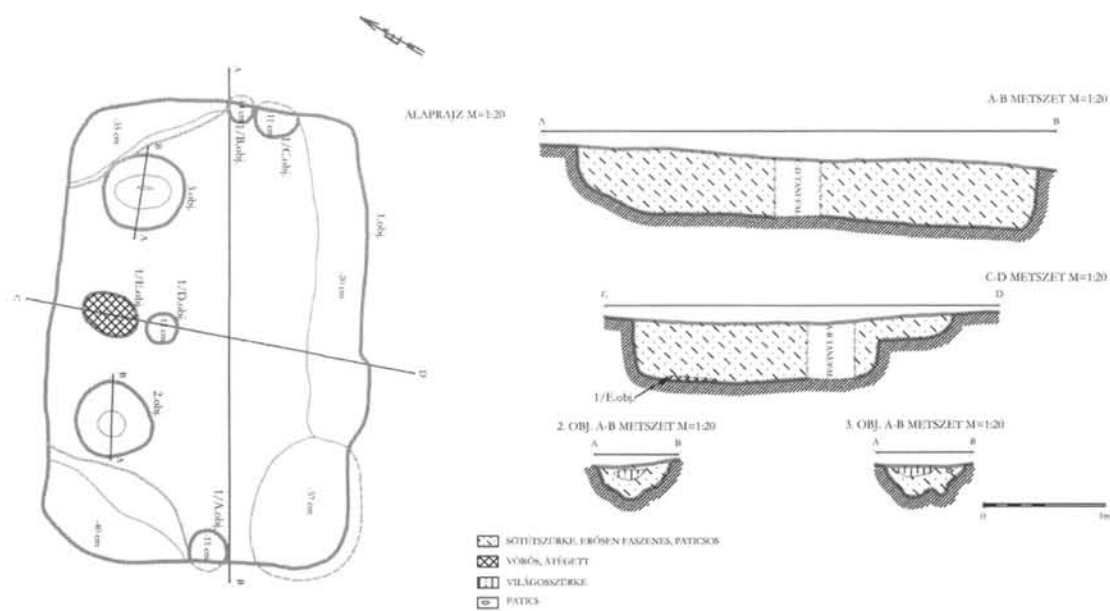
The site 724 Nagyrécsé–Sárszegi-patak Kelet was excavated as part of a rescue excavation project of the M7 motorway. Only a small part of the archaeological site was affected by motorway constructions. The archaeological site is situated in Zala county, in the northern part of Nagyrécsé, on the eastern side of the Sárszegi stream. The settlement itself is situated on the south-western part of a north-south oriented mound (Fig. 1). The excavation was carried out by Zita Mária Tokai in 2005 from July 25 to August 3. In the south-east part of the future motorway remains of a Celtic semi-subterranean house was revealed on a slightly elevated area. In one of the exploratory trenches a Copper Age pit came to light. In this paper only the

Celtic house (Fig. 2) and the Celtic finds are presented. Analogies of the ceramics from the house and the sapropelite bracelet (Figs. 3–5) date the settlement to the La Tène C period. Unfortunately the majority of the settlement is situated outside of the excavated area. From preliminary assessment of the settlement features and finds it can be assumed that the Celtic house at Nagyrécsé was a part of a Celtic farmstead, which shows similarities to farmsteads with similar chronological position in the surrounding area in terms of settlement structure and material culture.

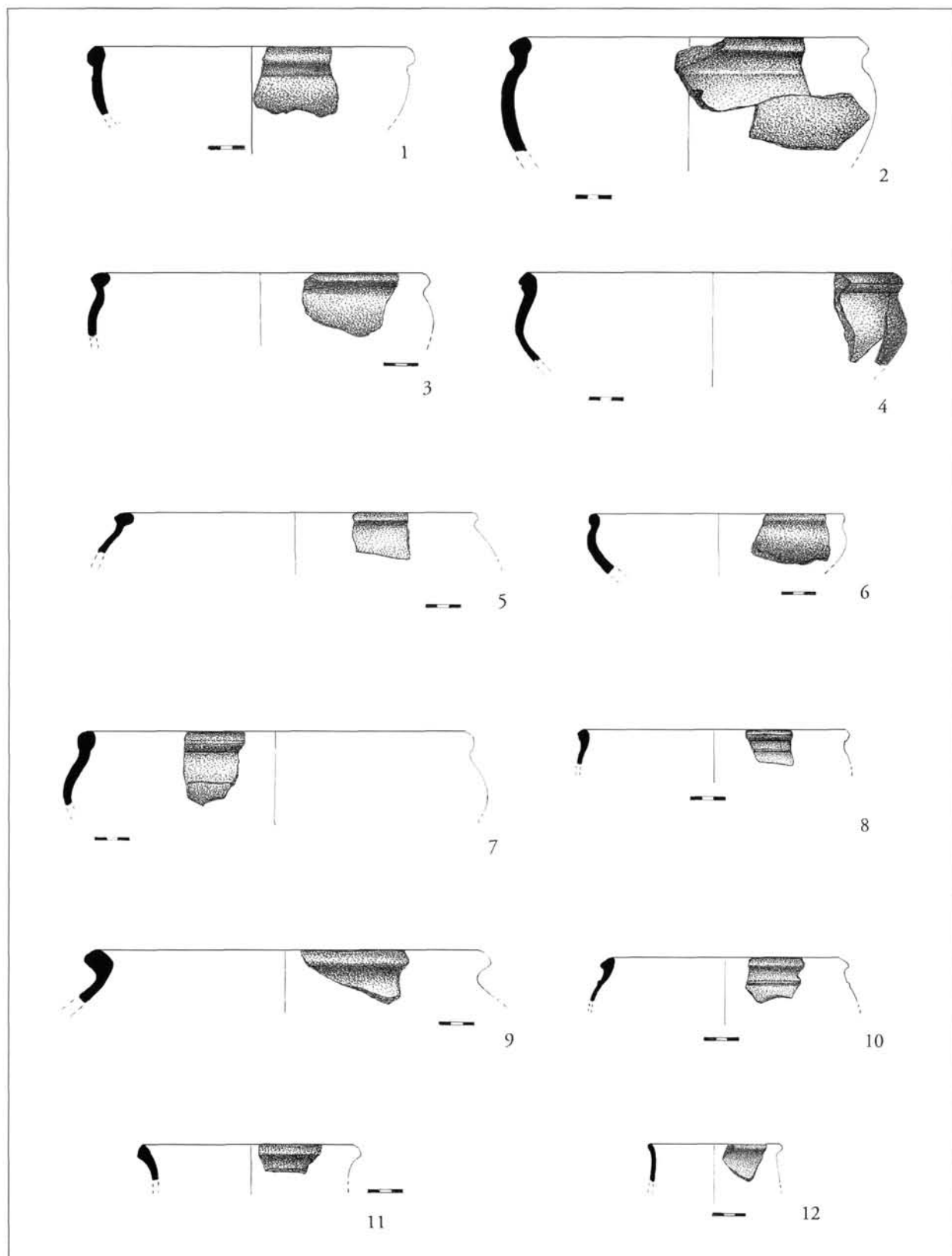
Translated by Attila Kreiter

1. kép: 724 Nagyrecse–Sárszegi-patak Kelet régészeti lelőhely elhelyezkedése
 Fig. 1: Geographical position of the site 724 Nagyrecse–Sárszegi-patak Kelet

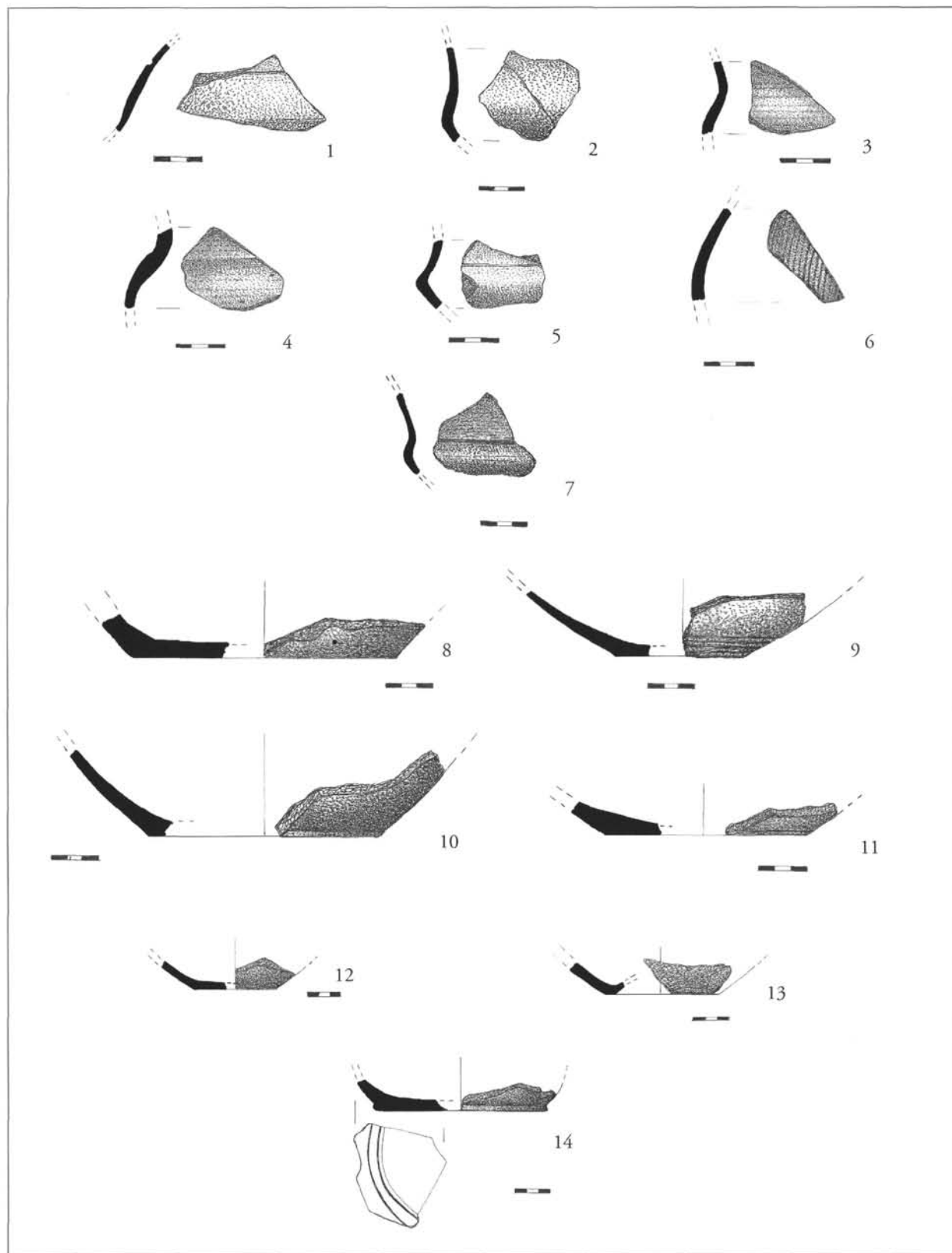

2. kép: Az 1. objektum fényképe és rajza
 Fig. 2: A picture and a drawing of feature 1

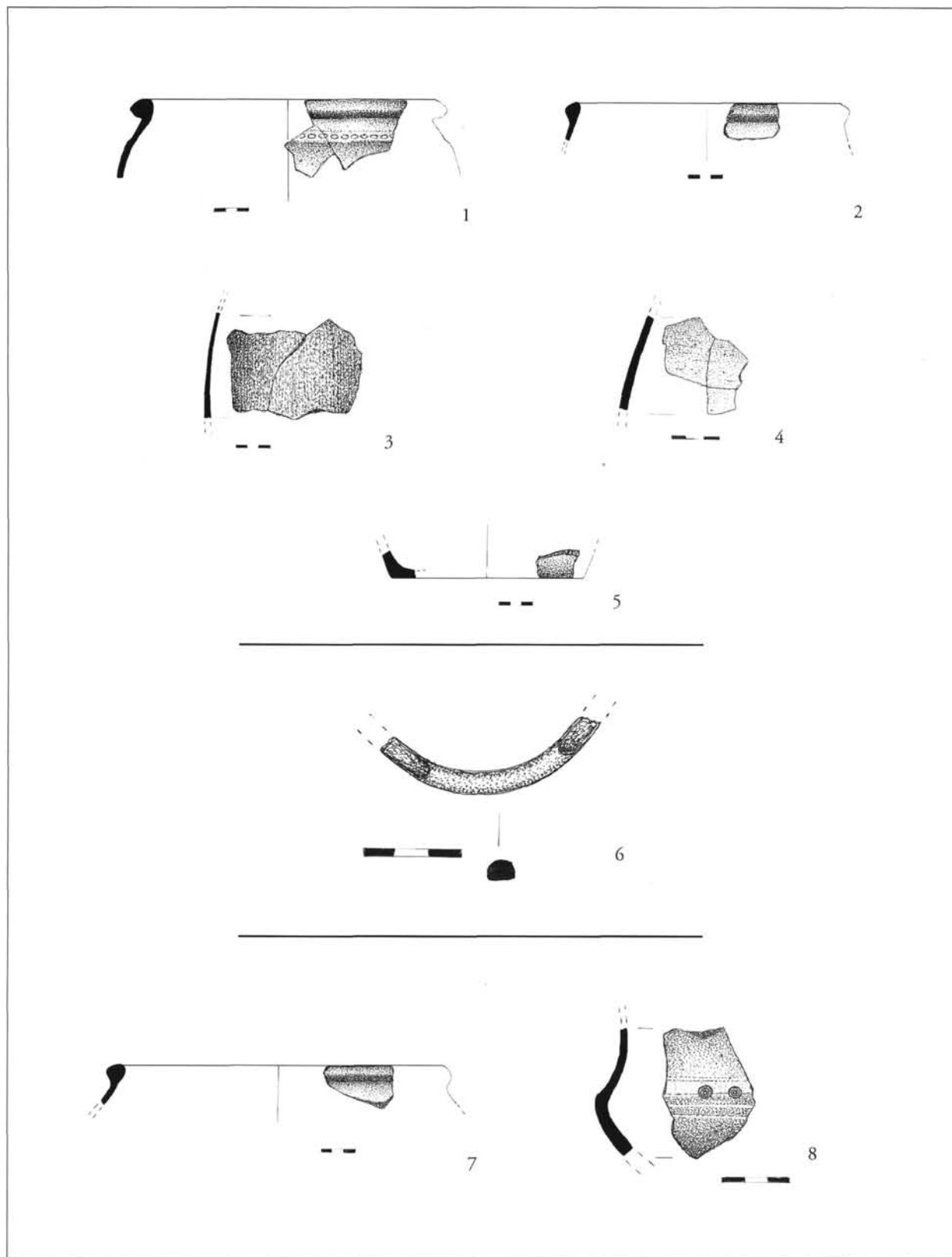

3. kép: 724 Nagyrécsa-Sárszegi-patak Kelet. 1–12: 1. objektum
 Fig. 3: Feature 1

4. kép: 724 Nagyrécse-Sárszegi-patak Kelet. 1-14: 1. objektum
 Fig. 4: Feature 1

5. kép: 724 Nagyrécsce-Sárszegi-patak Kelet. 1-6: 1. objektum; 7-8: 2. objektum
 Fig. 5: 1-6: Feature 1, 7-8: Feature 2